

KALICI ORGANİK KİRLETİCİLERE İLİŞKİN YÖNETMELİK ve TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Kasım 2020



Empowered lives.
Resilient nations.

Türkiye’de Kimyasallar Yönetimi ile İlgili Yetkili Kuruluşlar

- ***Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanlığı
- Sağlık Bakanlığı - **biyosidal** ürünlerle ilgili
- Tarım ve Orman Bakanlığı - **bitki koruma** ürünleri ile ilgili



Gerekçe

❖ Kalıcı Organik Kirleticilerin Çevreyle Uyumlu Yönetimi

- TC Anayasası
- Çevre Kanunu

❖ Uluslararası Sözleşme Gereklilikleri

- **Stockholm Sözleşmesine** Taraf Olunması

❖ AB Uyum Süreci

- 850/2004/EC sayılı AB Tüzüğü'nün uyumlaştırılması ve uygulanması
- (EU) 2019/1021



Yönetmelik Bölümleri

- **Birinci Bölüm:** Amaç, Kapsam, Dayanak
- **İkinci Bölüm:** Tanımlar, Üretim, Piyasaya Arz ve Kullanımın Kontrolü
- **Üçüncü Bölüm:** Kontrol Önlemlerinden Muafiyetler, Stoklar, Salım Azaltma, En aza İndirgeme ve Ortadan Kaldırma
- **Dördüncü Bölüm:** KOKlara İlişkin Atık Yönetimi
- **Beşinci Bölüm:** Uygulama Planı, İzleme ve Bilgi Paylaşımı
- **Altıncı Bölüm:** Envanter Oluşturma ve Raporlama

Yönetmelik Ekleri

- **Ek – 1** Yasaklamaya Tabi Maddeler Listesi
- **Ek – 2** Kısıtlamaya Tabi Maddeler Listesi
- **Ek – 3** Salım Azaltma Hükümlerine Tabi Maddeler Listesi
- **Ek - 4** Atık Yönetimi Hükümlerine Tabi Maddeler Listesi
- **Ek – 5** Atık Yönetimi (Bertaraf, Geri Kazanım, İşlemler)
- **Ek – 6** Madde 6 (3) Kapsamında Bildirim Formu
- **Ek – 7** Madde 7 (2) Kapsamında Bildirim Formu

Yönetmelik Maddeleri

Madde 1: Amaç: İnsan Sağlığı ve Çevreyi KOK'lardan Korumak

Madde 2: Kapsam:

- Yasaklama/Kısıtlama
- Salımları Azaltma
- KOK Atıklarının Yönetimi

Madde 3 Dayanak: 6 Kanun ve 4 KHK

Madde 4 Tanımlar: Sözleşme, Eşya, KOK, Bakanlık, İthalat, Üretici, vb.



• Madde 5

- Yasaklı liste (Ek-1)
- Kısıtlı liste (Ek-2)
- Yasaklanacak/Kısıtlanacak Kimyasal Madde Önerme Usulü

• Madde 6 Muafiyetler

- Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Amaçlı
- İstenmeden eser miktarda oluşan maddelere

- Madde 7

- Stoklar

- Atık Stoku Sahibi Uygun Biçimde Bertaraf Ettirir,
- İzin Verilen Kimyasal Madde Stok Sahibi Bakanlığa Bildirir.

50 Kg'dan büyük olanlar için Yıllık Bildirim!



Empowered lives.
Resilient nations.

• Madde 8

• **Salım azaltma, en aza indirme ve ortadan kaldırma**

- Bakanlık ve İlgili Kurumlar ***Ek-3**'te listenen kimyasal maddelerin hava, su ve toprak emisyonları için envanter hazırlar,
- ***Ek-3: İstenmeden Üretilen KOK'lar**
- Bakanlık Eylem Planı hazırlar,
- Yeni Tesisler ve Kapasite artırımlarında BAT/BEP uygulamaları esas alınır.



- Madde 9

- KOK Atık Yönetimi

- Ek-4'teki sınır değerlerin altında ise ilgili Atık Mevzuatı Hükümleri geçerli,
- Ek-4'teki sınır değerlerin üstünde ise Ek-5'te yer alan bertaraf işlemlerine göre yönetilir,
- Eşya geri kazanımı mümkün ancak KOK'ların izole edilmesi gerekiyor.



- Madde 10

- Uygulama planları

- Bakanlık;
- **UUP**'yi günceller veya güncelletir,
- İlgili kurum/kuruluşlarla bilgi alışverişinde bulunur,
- Nihai **UUP**'yi onay için ilgili kurum/kuruluşlara iletir.



- Madde 11: İzleme

Bakanlık; Çevredeki KOK'lara ilişkin **izleme yapar/yaptırır.**

- Madde 12: Bilgi Paylaşımı

Bakanlık; İlgili kurum/kuruluşlarla KOK'lara ilişkin bilgi paylaşımı faaliyetlerinde bulunur. Farkındalığın arttırılması için faaliyetler düzenler.



- Madde 13

- **Envanter oluşturma ve Raporlama**

- **İlgili Kurum her 3 Yılda 1 Bakanlığa**
 - İhlaller/Cezalar,
 - Stoklar,
 - Salım envanterleri hakkında bilgi sağlar.
- **İlgili kurum, eşya üreticisi, imalatçı ve ithalatçı Bakanlığa her yıl, Ek-1 veya Ek-2'de listelenen herhangi bir maddenin toplam üretimi ve piyasaya arzı ile ilgili istatistiki verileri sağlar.**



Madde 14 ve 15 Denetim ve Yaptırım:

Denetim ve yaptırımlar ilgili kuruluşlar tarafından kendi mevzuatları çerçevesinde gerçekleştirilir.

Madde 16 Avrupa Birliği Mevzuatına Uyum

- 850/2004/EC sayılı AB KOK Tüzüğü

Madde 17 ve 18 Yürürlük ve Yürütme

- Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.
- Yönetmelik hükümleri Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından yürütülür.



YÖNETMELİK ile getirilen yükümlülükler - Özet

- Eşya üreticisi, imalatçı ve ithalatçı;

Ek-2'de yer alan maddelere ilişkin, ilgili ekte belirtilen koşullarda, bu maddeyi imal etmesi, kullanması veya ithal etmesi durumunda yılda bir defa bildirimde bulunur.

- Stok sahibi;

Ek-1 ve Ek-2'de yer alan herhangi bir maddeden oluşan veya bu maddeyi içeren 50 kg'dan daha büyük bir stoğun sahibi, Bakanlığa Ek-7'de yer alan formatta bilgi verir ve stoğu güvenli, verimli ve çevreye uyumlu bir şekilde yönetir.

- Atık üreticileri ve sahipleri;

Atığının ek-4'te listelenen maddeler ile kirlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri alır. Atık yönetimi hükümlerine uyar.



*Karşıdan iki kişi
geliyor sanmıştım
ama yanılmışım;
sadece bir çiftçi
ve karısıymış...*



*Giresun,
Aydınlar*

(Bir Rus Atasözü)

Neden?

- Neden okur yazar olmayanların 2/3'ünü kadınlar oluşturuyor?
- Neden kadınların iş gücüne katılım oranı %30larda iken erkeklerin %70?
- Neden her 3 kadından biri şiddete maruz kalıyor?
- Neden TBMM'deki 596 milletvekilinin 104'ü kadın?
- Neden KOKlar ile ilişkili çalışan sektörlerde çalışanların %75i erkek, %25i kadın?
- Neden erkekler ağlamaz?

Çünkü....

Kaynakların cinsiyetler arası eşit olmayan bir şekilde dağıldığı bir dünyada yaşıyoruz....



Empowered lives.
Resilient nations.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

- Kaynaklara
- Haklara
- Hizmetlere

ERİŞİME ilişkindir!

Adil ve Hakkaniyetli Sonuçlar içindir!



Teşekkürler!

Yönetmelik için iletişim:

- Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü – Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanlığı
- E-posta: oky@csb.gov.tr

www.takim-g.org/koktekstilprojesi

